

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

Waar ben je Olifant?

Illustraties van Rachael Hare - 6 afbeeldingen

Uitgave van Veltman: 2022; kartonnen boek met paar doorkijkjes en voelplekjes van ribkarton.

'Waar ben je Olifant? Heb je je verstopt? Laten we eens kijken of we jou kunnen vinden'. Dit is de korte en krachtige tekst waarmee dit babyboek begint. Je weet direct wat je te doen staat. Op zoek naar Olifant kom je langs een aantal andere dieren die in het wild leven. Die zie je niet alleen, maar kun je ook voelen. Giraf heeft een lange tong van ribkarton, spannend voor een baby om er met het handje over te krabbelen. Net als over de geribbelde manen van luie Leeuw, de grote tanden van Nijlpaard en het gras dat Zebra eet. Tot slot vind je Olifant met grote geribbelde oren, samen met haar kleine baby-olifantje lekker aan het pootjebaden. Een mooi eenvoudig boek om met elk kleintje in je groep te zoeken naar die grote grijze olifant!

Voor baby's vanaf 6 maanden en jongste dreumesen

Dit boekje begint leuk te worden voor baby's vanaf een half jaar en blijft leuk tot ze ongeveer anderhalf jaar zijn. Het begint met reiken en aanraken van het boek als je een baby ernaar laat kijken. Wat later pakt hij het boek gericht vast en klapt het open en dicht. Hierbij moet je wel wat helpen door het boek te ondersteunen, want het is groter en zwaarder dan een stoffen babyboekje. Al gauw ontdekt zo'n kleintje hoe grappig het ribkarton voelt en weet op iedere plaat die ribbelplekjes te vinden. Door te wijzen en met het handje te laten voelen en te vertellen hoe de dieren heten, raakt de oudere baby steeds meer gericht op wat er te zien is. Een dreumes wijst de dieren aan, gaat op zoek naar de leeuw, de zebra en de olifant, begrijpt wat die dieren doen en kan daar met een of twee woordjes iets bij zeggen.

Vorbereiding

Door dit boek vooraf goed te bekijken en op je te laten inwerken, merk je hoe en wat je precies waardeert. Je krijgt een plannetje hoe je het samen met een kleintje op schoot gaat ontdekken.

- Wat meteen opvalt zijn de illustraties in gedekte tinten. Heel jonge kinderen nemen deze kleuren niet zo goed waar, maar als kinderen een half jaar zijn al wel. Met een boek met deze illustratiestijl en kleurgebruik bied je de jonge kinderen een ervaring met rustige visuele prikkels.
- De tekst bestaat uit telkens een vraag links, bijvoorbeeld 'Wie ligt daar lekker te slapen in de schaduw?'. En rechts: 'Dat is Olifant niet! Het is luie leeuw! Zie je zijn grote manen?'. Het zijn zinnestels die je prettig voorleest. Ze sluiten precies aan bij wat op de prent is te zien en dagen kinderen uit om iets te doen of te zeggen.
- Bedenk hoe je reacties uitlokt: 'De leeuw heeft de ogen dicht. Hij slaapt. Hoe moet je slapen? Ja, met de ogen dicht. Dat kun jij ook goed zie ik.'. Bij een jonge dreumes stel je soms een invulvraag, bijvoorbeeld: 'De leeuw slaapt op de grond. Hij slaapt niet in een .. (bed)'. Je wijst op het gras op de grond: 'Kijk dit is de grond'. De volgende keer vraag je waar de grond is. Misschien weet de dreumes dat dan al.

BoekStart

Introductie

Bij oudere baby's en dreumesen roep je hun nieuwsgierigheid op door vooraf iets leuks te doen:

- **Olifantje verstoppen**

Doel: kinderen in de sfeer van het boek brengen en het begrip 'verstoppen' laten ervaren

- » Laat een speelgoedolifantje over de tafel wandelen en verstop hem op een plekje terwijl de kinderen zien hoe je dat doet. Een kind haalt hem weer te voorschijn. Verzin nog wat andere plekjes en gebruik woorden die met verstoppen te maken hebben: 'Nu is de olifant weg', 'We zien hem niet meer', 'Waar is de olifant verstoppt?', 'Zoek hem maar', 'Gevonden!'

- **Hoe voelt dat?**

Doel: oproepen van tactiele ervaring met papier en karton

- » Zoek een paar verschillende stukjes papier en karton, bijvoorbeeld een tissue, blaadje uit notitieblokje, stukje uit glossytijdschrift, kartonnen kaartje, stukje ribkarton, stukje stevig karton. Laat de kinderen het pakken en voelen. Je hoeft er niet verder op in te gaan. De ervaring zelf doet zijn werk wel.

Voorlezen

Als je er goed op let, zijn er veel zinvolle interacties mogelijk. Je stimuleert daardoor het begrip voor wat de kinderen zien en voelen, de taalontwikkeling en vooral het leesplezier.

- Bij een baby begint het voorlezen met het boek pakken, vasthouden en er met het handje op slaan. Je laat de baby zijn gang aan, je doet mee en praat daarover, bijvoorbeeld: 'Jij kunt het boek goed vasthouden', 'Krabbel krabbel. Je voelt de tong van de giraf. Dat voelt grappig'. Vanzelf zien de kinderen de platen ondertussen. Je let op momenten dat je de zinnen kunt voorlezen en gezellig van alles kunt vertellen, ook al weet je dat de baby dat allemaal nog niet begrijpt. De baby geniet van het samenzitten met jou, luistert naar hoe jij praat en hoort al een hoop verschillende klanken. Wie weet bootst hij al een klank of woord na.
- Dreumesen begrijpen dat Olifant gezocht moet worden. Dat is het hoofdthema, waar je in de interactie het accent op legt, bijvoorbeeld: 'We gaan de olifant zoeken!', 'Zoek hem maar'. 'Waar zit de olifant verstoppt?', 'Zie je hier Olifant? Nee? Welk dier is dat dan?', 'Vertel eens wie er hier in de modder ligt?'. 'We zullen eens roepen: 'Olifant waar ben je?'. 'Hier zien we Zebra. Dat is Olifant niet.', 'Wie piepen er door de gaatjes? Olifant?' en tot slot: 'Jaaa, wie zien we daar? Gevonden!'. Op deze vragen krijg je een kort antwoord of non-verbale reacties. Daar let je goed op, want die zijn vaak heel veelzeggend, bijvoorbeeld: doen alsof ze iets in de mond stoppen, net als de giraf en de zebra als jij vertelt dat die gras eten.

Verwerken

Door na het voorlezen een betekenisvolle activiteit te doen, zorg je voor nog meer plezier en meer verwerking.

- **Hoe doet de leeuw?**

Doel: versterken van de beleving van het verhaal

- » Laat ieder dier in het boek weer zien en verzin iets om na te doen. Bijvoorbeeld hoe de giraf zijn tong uitsteekt om blaadjes te eten, hoe de leeuw brult, de ogen dichtknijpt, gaapt en slaapt. Het nijlpaard doet zijn bek wijd open en de zebra eet 'mjam mjam' gras. De olifant laat zijn oren flapperen en loopt 'plons plons' door het water. Leuk voor de kinderen om mee te doen!

- **Olifantje in het bos**

Doel: plezier in meedoen met een liedje

- » Laat de plaat met Olifant en het baby-olifantje zien, zing het liedje 'Olifantje in het bos' en de kinderen wiegen of stampen met hun voetjes mee.
Olifantje in het bos / Laat je mamma toch niet los / Anders raak je de weg nog kwijt / En dan heb je straks nog spijt / Olifantje in het bos / Laat je mamma toch niet los